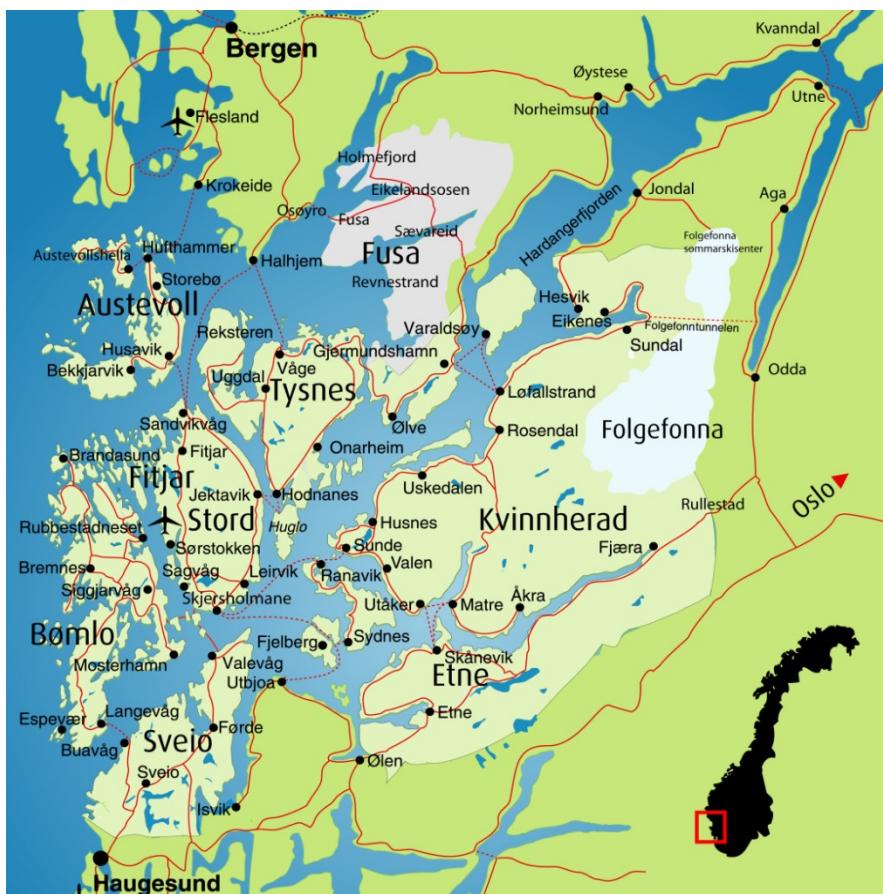

Planprogram for Interkommunal strandroneplan for Sunnhordland

**Austevoll, Bømlo, Etne, Fitjar, Kvinnherad, Stord, Sveio,
Tysnes og Fusa.**

Sept 2013

Planprogrammet datert mai 2012 er revidert i samsvar styringsgruppa sitt vedtak i møte i 15.02.2013 når det gjeld budsjett. Framdriftsplan er revidert etter handsaming i styringsgruppa 30. august 2013.

Innhold

	side
Innhold.....	2
1. Føremålet med planarbeidet – plantype.....	3
2. Bakgrunn – kvifor interkommunal strandsoneplan.....	4
3. Rammer for planarbeidet.....	6
3.1 Planjuridiske rammer.....	6
3.2 Nasjonale føringer.....	7
3.3 Regionale føringer.....	9
3.4 Lokale føringer.....	10
3.5 Forstudien ”Differensiert strandsoneforvaltning i Sunnhordland”.....	11
3.6 Planområdet	12
4. Utfordringar og potensiale.....	12
4.1 Plantema.....	13
4.2 Tilpassing mot kommunane.....	14
5. Planskildring, behov for utgreiing og konsekvensvurdering.....	16
5.1 Behov for utgreiingar.....	17
5.2 Konsekvensvurdering.....	18
6. Organisering, prosess, medverknad og informasjon.....	19
7. Organisering.....	19
8. Prosess.....	21
9. Medverknad og informasjon.....	21
10. Kostnad og finansiering.....	22
10.1 Fase 1- Planprogram.....	22
10.2 Fase 2- Planarbeidet.....	23
11. Framdrift.....	23

1.Føremålet med planarbeidet - plantype

Hovudføremålet med planarbeidet er å utarbeida ein felles interkommunal plan for strandsona i Sunnhordlandskommunane og Fusa kommune.

Den interkommunale planen skal vera det overordna styrande plandokumentet for all arealbruk og forvaltning av areal i strandsona til dei deltagande kommunane.

Planen skal visa arealformål og omsynssoner for bruk og vern av areal i strandsona.

Planen skal også konkretisera og visa korleis statlege planretningsliner for differensiert forvaltning av strandsona langs sjøen, fastsett ved kongeleg resolusjon av 25. mars 2011, skal forståast for Sunnhordlandsregionen som er definert som eit område med mindre press på arealet.

Planen skal innhalda felles målsetting med strategiar og felles føresegner som kan nyttast av kommunane ved forvaltning og vidare planlegging og saksbehandling av tiltak i strandsona.

Planområdet vil i grove trekk verta avgrensa til funksjonell strandsone på land og 50 m ut i sjø med nødvendige lokale tilpassingar.

Det interkommunale plansamarbeidet vert gjennomført på eit overordna, kommunalt plannivå. I samsvar med tilrådd mandat frå Samarbeidsrådet i Sunnhordland og vedtak i dei deltagande kommunane, skal planen etter vedtak i den einskilde kommune vera ein del av kommuneplanen.

Den interkommunale planen skal tilpassast behova og planstatus i den einskilde kommune.

Den interkommunale strandsoneplanen inngår som ein viktig del av pilotprosjektet om ”Differensiert strandsoneforvaltning i Sunnhordland” og skal i tillegg inngå som ein del av det grunnlaget som Miljøverndepartementet skal nytta, når det skal

vurderast kva kategori kommunane Austevoll, Bømlo, Fitjar, Stord, Sveio og Tysnes skal plasserast i, etter at prøveperioden som pilotregion er avslutta i 2014, jamfør ”Statlege planretningslinjer for differensiert forvaltning av strandsonen langs sjøen”. I planarbeidet vil ein sjå på korleis retningslinjene skal følgjast opp ved vurdering av utbygging i 100-metersbeltet m.a. når det gjeld:

- Fortetting
- Allmenne interesser
- Område der tilgjengelege utbyggingsareal ligg innanfor 100-metersbeltet
- Tiltak for næringsutvikling
- Mulighet for fritidsfiske

Målsettinga er også at kommunane som deltek i prosjektet skal få auka kompetanse når det gjeld planlegging og forvaltning av strandsona etter Plan- og bygningslova, og at kommunane i løpet av planprosessen i dialog med regionale mynde og ulike berørte aktørar skal finna gode, lokaltilpassa løysingar.

2. Bakgrunn – kvifor interkommunal strandsoneplan

I Sunnhordland er strandsona ein svært viktig ressurs som grunnlag for busetnad, næring og rekreasjon. Alle kommunar skjergard og langstrakt strandsone. Nokre kommunar har størsteparten av tilgjengeleg byggeland innanfor strandsona i hovudsak grunna topografi, fjellet reiser seg kjapt i bakkant. Det er historiske og naturgjevne grunnar for menneskeleg aktivitet i strandsona. Slike tilhøve gjer regionen ekstra knytt til og avhengig av strandsona, samstundes som intensiv bruk i delar av kommunane gjer strandsona sårbar og lite tilgjengeleg for allmenta.

Store delar av næringsgrunnlaget i regionen er knytt til strandsone og sjø gjennom industri i samband med offshore, bygging av plattformar og skip, samt akvakultur av nasjonal tyding. I Sunnhordland er kystsona også ein viktig ressurs i eit reiselivsperspektiv. Kystsona er og ein grunnleggjande føresetnad for utvikling av moderne fiske og havbruksnæring. Kommunane har viktige landbruksareal som ligg i strandsona.

Det er utfordrande for kommunane å balansera mellom bruk og vern av areala basert på nasjonale og regionale føringar, samstundes som ein skal gje lokal næringsaktivitet i kystområda grobotn for vidare utvikling.

Samarbeidsrådet for Sunnhordland har gjennom fleire år arbeidd med spørsmålet om å få til ei god regional og lokaltilpassa strandsoneforvaltning. Eit viktig moment for folk i Sunnhordland har vore at det kan ikkje vera rett at strandsona i regionen skal vurderast på same måte som for Oslofjorden. Det må kunna utformast ein meir differensiert og tilpassa strandsonepolitikk for dei ulike regionane.

Samarbeidsrådet la difor fram forslag til ”Strandsonestrategi for Sunnhordland” som vart vedteken av kommunane i desember 2008.

Hovudmål for strandsonestrategien i Sunnhordland.

- **Bli pilotregion for differensiert strandsonepolitikk**
- **Ha større sjølvråderett lokalt i arealpolitikken**
- **Fortetta allereie utbygd strandsone**
- **Bruka strandsona aktivt for å sikra busetjing og næringsliv**
- **Sikra urørt og eigna strandsone for allmenta og friluftsliv**
- **Leggja strandsonestrategi for Sunnhordland til grunn i sakshandsaminga i kommunane**

Samarbeidsrådet for Sunnhordland arbeidde vidare med å fremja strandsonestrategiane mot det nasjonale politiske planet, og etter møte med Kommunal – og regionaldepartementet 4. februar 2010 vart Samarbeidsrådet oppmoda om å søkja om å verta pilotregion i høve til differensiert strandsoneforvaltning. Slik

søknad vart oversendt departementet 17.februar 2010. Kommunal – og regionaldepartementet og Miljødepartementet gav i august 2010 tilbakemelding om at dei stilte seg positive til søknaden og godkjende at Sunnhordland vart pilotregion.

Føresetnader i søknaden om å verta pilotregion

- At regionen utarbeidar ein interkommunal plan for forvaltning av strandsona i Sunnhordland
- At ein i arbeidet utfordrar gjeldande lovverk og får ein open dialog med Kommunal – og regionaldepartementet og Miljøverndepartementet for å finna ”dei gode” løysingane.
- At regionen får testa ut differensiert forvaltning etter planen i 4 år
- At arbeidet vert evaluert, gjerne gjennom følgeforskning

Arbeidet med strandsonestrategien vart og vidareført gjennom ein forstudie i prosjektet "Differensiert strandsoneforvaltning i Sunnhordland" som låg føre hausten 2010. Gjennom forstudien har kommunane ein kartlagt no-situasjonen i 100-metersbeltet for strandsona og gjennomført eit prøveprosjekt for kartlegging av funksjonell strandsone i kvar kommune. Forstudien skal vidare vera eit utgangspunkt for utarbeiding av planprogram for det vidare planarbeid med utarbeiding av interkommunal strandsoneplan.

Etter tilråding frå Samarbeidsrådet har Sunnhordlandsommunane Austevoll, Bømlo, Etne, Fitjar, Kvinnherad, Stord, Sveio og Tysnes i tillegg til Fusa kommune våren 2010 slutta seg til at det skal utarbeidast eit planprogram for ein interkommunal plan som omfattar desse kommunane.

Når forslag til planprogram med kostnadsoverslag for den interkommunale planen ligg føre, vil den einskilde kommune ta endeleg stilling til iverksetting av planarbeidet.

3.Rammer for planarbeidet

3.1 Planjuridiske rammer

Plan- og bygningslova fastlegg dei planjuridiske rammene for gjennomføring av planarbeidet og utarbeiding av planprogram. Arbeidet med den interkommunale planen vert organisert i samsvar med kap. 9 i Plan- og bygningslova om interkommunalt plansamarbeid. Sjølv plantypen er ein overordna plan på kommuneplannivå og planarbeidet skal difor gjennomførast i samsvar med kapittel 11 om kommuneplan.

Den interkommunale planen vert difor juridisk bindande som kommuneplan/kommunedelplan etter at kommunestyret i kvar kommune har vedteke den interkommunale planen for sitt område, jamfør §9-3 i Plan- og bygningslova.

Etter §11-1 i Plan- og bygningslova skal ein samla kommuneplan omfatta samfunnsdel med handlingsdel og arealdel. Kommuneplanen kan etter §11-12 utarbeidast samla eller for samfunnsdel og arealdel kvar for seg. I dette

høvet er det naturleg å avgrensa den interkommunale planen til arealdelen, og at denne vert avgrensa til deler av kommunen (kommunedelplan for strandsona), jamfør § 11-5. I tilknyting til arealdelen skal det utarbeidast føresegner som gjev nærmere reglar om at mindre utbyggingstiltak kan gjennomførast utan reguleringsplan, fysisk utforming av anlegg, miljøkvalitet, estetikk m.m.

I samsvar med kap 4 om generelle utredningskrav i Plan – og bygningslova skal det som ein lekk i varsling av planoppstart utarbeidast eit planprogram som grunnlag for planarbeidet.

Planprogrammet skal gjera greie for føremålet med planarbeidet, planprosessen, framdrift, organisering, medverknad m.m. og samstundes

vurdera behovet for utgreiingar og forslag til konsekvensutgreiingar for planen sin verknad på miljø og samfunn.

Det er også viktig at dei deltagande kommunane ved utarbeiding communal planstrategi prioriterer behovet for strandsoneplanlegging, jamfør kapittel 10 om communal strandsonestrategi i Plan-og bygningslova.

3.2 Nasjonale føringer

Ulike stortingsmeldingar, statlege retningsliner og ulike rundskriv/brev frå departement gjev nasjonale føringer for planarbeidet.

- Nasjonale forventningar til regional og communal planlegging fastsett ved kongeleg resolusjon av 24.06.2011. Dei nasjonale forventningane peikar på oppgåver og interesser som regjeringsa ser som viktig at fylkene og kommunane tek med i planlegginga etter Plan- og bygningslova i komande periode for å medverka til gjennomføring av nasjonal politikk. Det vert vist til kap 7. Natur, kulturmiljø og landskap der det står:

"Regjeringen forventer at: - kommunene vurderer arealbruken i strandsonen langs sjøen i et helhetlig og langsiktig perspektiv, og at det tas særlig hensyn til natur- og kulturmiljø, friluftsliv, landskap og andre allmenne interesser. Statlige planretningslinjer for differensiert forvaltning av strandsonen langs sjøen legges til grunn for planleggingen."

- Statlege planretningslinjer for differensiert forvaltning av strandsonen langs sjøen fastsett ved kgl.res. av 25. mars 2011, jfr. Plan- og bygningslova av 27. juni 2008 §6-2
Sunnhordlandsregionen er plassert i kategori 3, dvs ”Områder med mindre press på arealene”, i ein prøveperiode pga status som pilotregion. Men i 2014 skal plassering av kommunane Austevoll, Bømlo, Fitjar, Stord, Sveio og Tysnes vurderast på nytt.
Retningslinene skal tydleggjera nasjonal arealpolitikk i 100-metersbeltet langs sjøen, ivareta allmenne interesser og unngå ueheldig utbygging langs sjøen. Kommunane skal leggja retningslinene til grunn i den kommunale planlegginga, planbehandling og ved behandling av dispensasjonssøknader.
- St.meld. nr. 26 (2006-2007) Regjeringens miljøpolitikk og rikets miljøtilstand
- St. meld. nr. 34(2006 – 2007) om norsk klimapolitikk
- St.meld. nr. 21(2005-2006) ”Hjarte for heile landet” - Om distrikts- og regionalpolitikken
- Statlege planretningsliner om klima- og energiplanlegging
- Brev 06.10.2011 frå Miljøverndepartementet om naturmangfaldlova og plan- og bygningslova - krav til saksbehandling, dokumentasjon og vurderingar i plansaker og andre enkeltsaker
- Rikspolitiske retningsliner om barn og planlegging
- Rikspolitiske retningsliner for universell utforming
- RPR samordna areal- og transportplanlegging

3.3 Regionale føringer

Regionale planar skal leggjast skal leggjast til grunn for regionale organ si verksemd og for kommunal og statleg planlegging og verksemd i regionen.

Gjeldande regionale planar

- Fylkesplan for Hordaland 2005 - 2008 (forlenga inntil vidare)
- Klimaplan for Hordaland 2010-2020
- Forvaltingsplan for vassregion Hordaland 2010-15
- Fylkesdelplan for Sunnhordland (vedteken 20.10.2005)
- Fylkesdelplan Hamn (ny planprosess er starta)
- Fylkesdelplan Fysisk aktivitet, idrett og friluftsliv 2008-2012
- Fylkesdelplan for areal og transport på Haugalandet (ny regional plan starta opp)
- Fylkesdelplan Deltaking for alle - universell utforming 2006 - 2009
- Fylkesdelplan for senterstruktur og lokalisering av service og handel (2002)
- Fylkesdelplan for kulturminne 1998-2010
- Fylkesdelplan for kystsona 2001-2004

Andre regionale føringer:

- Arealstrategi for Fylkesmannen si landbruksavdeling, 2010
- Strandsonestrategi for Sunnhordland, vedteken av kommunane i 2008
- Søknad av 17. februar 2010 frå Samarbeidsrådet til Kommunal- og regionaldepartementet om å verta pilotregion

3.4 Lokale føringer – planar og kommunale vedtak

I det etterfølgjande er det lista opp under den enkelte kommune aktuelle planvedtak for overordna lokale planar (kommune/kommunedelplanar) og prinsippvedtak. Reguleringsplanar vert ikkje lista opp i denne omgang.

Planstatus i kommunane

Kommune	Planvedtak og kommunale føringer
Austevoll	Gjeldande kommuneplan med arealdel for perioden 2006—2018. Planarbeidet med revidering har starta opp.
Bømlo	Kommuneplan 2006-2018, vedteken 3.april 2006. Planen er under revidering og er 31.08.2011 vedteken lagt ut på offentleg høyring. Utover prøveprosjektet har kommunen ikkje som lekk i planarbeidet gjennomført kartlegging av funksjonell strandsone. Kommunen har i hovudsak avgrensa utbygging til fortetting av eksisterande bebygde område.
Etne	Kommuneplanen, arealdelen, er vedteken i desember 2003. Kommunedelplan for Etnesjøen 2011-2023 er under sluttbehandling med tanke på kommunestyretvedtak i slutten av 2011. Utover prøveprosjektet er funksjonell strandsone ikkje kartlagt.
Fitjar	Kommuneplan, arealdel 2002- 2013. Arealdelen under revidering hausten 2011. Planen vert truleg slutthandsama 2012. Funksjonell strandsone er kartlagt for store deler av kommunen (Stordøya, Fonna og Storavatnet).
Kvinnherad	Arealdelen til kommuneplanen er delt i seks kommunedelplanar med vedtaksdataar frå 1989 til 2011. Ein eller to delplanar er under revisjon til ei kvar tid. Ei omlegging av denne planpraksisen skal vurderast i 2012. Kommunestyret vedtok 21.06.2007 retningsliner for bygging i strandsona. Funksjonell strandsone er grovkartlagt for om lag 1/3 av strandlinia i kommunen.
Stord	Kommuneplan 2004-2015 er vedteken 12. januar 2006. Kommunedelplan for Huglo vedteken 16.10. 2010. Kommuneplanen er under revidering med tanke på sluttbehandling i kommunestyret i desember 2011. Kommuneplanrevideringa omfattar og Huglo. Funksjonell strandsone er kartlagt for prioriterte område.
Sveio	Kommuneplan 2011-2023, vedteken av kommunestyret 03.10.2011. Utover prøveprosjektet er funksjonell strandsone ikkje kartlagt.
Tysnes	Kommuneplan, arealdelen 2010 - 2022, er vedteken 22.juni 2004. Forslag til revidert arealdel 2010- 2023 er på høyring til 13. januar 2012. Utover prøveprosjektet er funksjonell strandsone ikkje kartlagt.
Fusa	Kommuneplan, arealdelen 2006-2016, vedteken 23.05.2006. Samfunnsdelen, vedteken 22.06. 2011. Revidering av arealdelen startar opp våren 2011.

3.5 Forstudien "Differensiert strandsoneforvaltning i Sunnhordland"

Forstudien er utarbeidd i 2010 av Samarbeidsrådet i Sunnhordland i samspele med kommunane, Fylkesmannen i Hordaland og Hordaland fylkeskommune. Gjennom dette arbeidet er det utvikla metode med kriterium for kartlegging av status for strandsona i 100-metersbeltet med omsyn til kva som er bebygd, tilgjengeleg, utilgjengeleg m.m. Det er gjennomført slik kartlegging av 100-metersbeltet i alle Sunnhordlands kommunane og seinare og i Fusakommune.

Forstudien viser at om lag 50 % av strandsona er tilgjengeleg i Sunnhordlandsregionen.

Medan Statistisk sentralbyrå (SSB) berre viser om lag 25% tilgjengeleg strandsone.

Skildnaden skuldast i hovudsak mykje bratt topografi som gjer seg gjeldande når SSB nyttar maks helling på 10 grader som grense for tilgjenge, medan forstudien nyttar 25 graders helling. Samstundes kartlegg SSB berre øyar med veg- og ferjesamband.

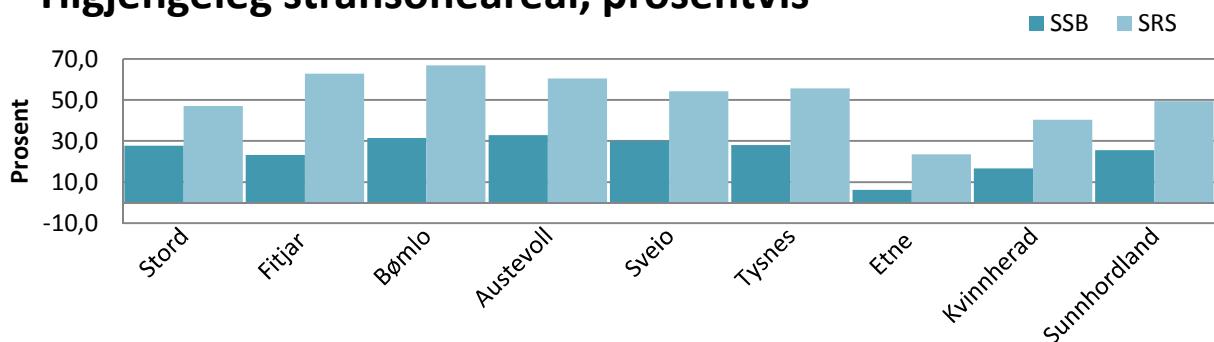
Det er vidare utvikla metode med kriterium for kartlegging av funksjonell strandsone.

Funksjonell strandsone er i Fylkesplan 2005-2008 definert som "Den sona som står i innbyrdes direkte samspele med sjøen både økologisk, topografisk og/eller bruksmessig.

Sona kan vera smalare eller breiare enn 100-metersbeltet." Etter kartlegging av strandsoneverdiar som biologisk mangfald, landskap, kulturminne/kulturmiljø, friluftsliv, landbruk, og i tillegg moment som eksisterande infrastruktur og planstatus vert etter ei samla vurdering den funksjonelle strandsona fastsett. Det vert føresett at denne metoden for å kartlegga funksjonell strandsone vert nytta i det interkommunale planarbeidet

Fusa kommune er ikkje med i denne forstudien. Kommunen har seinare utført kartlegging av 100-metersbeltet etter same metode.

Tilgjengeleg strandsoneareal, prosentvis

3.6 Planområdet

Den interkommunale strandzoneplanen omfattar Sunnhordlandskommunane Austevoll, Bømlo, Etne, Fitjar, Kvinnherad, Stord, Sveio og Tysnes. Fusa kommune som grensar til regionen i nord, er også med i plansamarbeidet.

Strandsona vert i utgangspunktet sett som hovudregel verta avgrensa til 100-metersbeltet/funksjonell strandsone og 50 m ut i sjø. Her kan det til dømes vera større

friluftsområde, næringsområde og liknande som etter ei konkret vurdering kan gjera det aktuelt å utvida planområdet både på land- og sjøsida.

4.Utfordringar og potensiale

Hovudutfordringa for kommunane er å balansera mellom bruk og vern av areala basert på nasjonale og regionale føringer, samstundes som ein skal gje grunnlag for lokal samfunnsutvikling med trond for areal til bustadbygging, næringsaktivitet, offentleg service, fritidsaktivitetar m.m i kystområda. Kommunane ser også tilgangen til strandsona som ein viktig positiv ressurs som gjer det attraktivt å busetja seg og å drive næringsutvikling i regionen.

Det vil både politisk og ikke minst fagleg vera ei utfordring å få utarbeidd ein felles interkommunal plan for dei 9 kommunane

som deltek i strandzoneprosjektet. Målsettinga er at den interkommunale planen skal vera det overordna, styrande plandokumentet for all arealbruk og forvaltning av areal i

strandsona til dei deltagande kommunane.
Planen skal visa arealformål og omsynssoner

for bruk og vern av areal i strandsona.

4.1 Plantema

Planen skal innehalda dei tema/ føremål som er naturleg å ta opp for ein arealplan som omfattar strandsona på eit kommunalt overordna nivå. Det vil her vera særleg aktuelt å sjå på tema som er felles for kommunane når det gjeld bruk og vern av areal i strandsona.

Tema som skal vurderast:

- Friluftsområde, regionale og lokale
- Område med spesielle natur- og landskapskvalitetar
- Sikring av større, viktige frilufts- og landskapsområde
- Kulturminneområde, kystkultur m.m.
- Område for næringsutvikling, hamneanlegg, reiselivsanlegg
- Felles båthamner/bryggeanlegg, naustområde, fellesnaust
- Bustadområde og område for fritidsbustader
- Fortettingsområde

Ved vurdering av dei ulike tema skal eksisterande lokalitetar/ område kartleggjast samstundes som trøngen for nye skal vurderast. Nye område skal sikrast for det aktuelle føremålet, t.d. skal viktige frilufts- og landskapsområde sikrast mot nedbygging.

Det skal vidare utarbeidast felles føresegner for bygging av brygger, naust, rorbuer, spreitt utbygging, m.m. i strandsona og elles andre føresegner med retningsliner som gjeld bruk og forvaltning av strandsona.

I dette planarbeidet er det ikkje føresett å vurdera einskildtak som brygger, naust, hytter og bustader og liknande plassert i strandsona. Slike einskildsaker må kommunane ta stilling til seinare med heimel i føresegner og eventuelle reguleringsplanar, jamfør statlege retningsliner pkt. 7.2 der det heiter at ”Ved utbyggingstiltak som ikkje er særleg omfattande bør arealutnyttingen styres gjennom bestemmelser til kommuneplanen.”

”I 100-metersbeltet langs sjøen skal følgende retningslinjer legges til grunn:

- Utbygging bør så langt som mulig lokaliseres til områder som er bebygd fra før, slik at utbyggingen skjer mest mulig konsentrert. Utbygging i urørte områder med spesielle friluftsinteresser, natur- og

I føresegne med retningsliner til den interkommunale planen skal det og definerast nærmere einskilde omgrep som t.d. naust både når det gjeld funksjon, storleik, utforming/arkitektur m.m.

Der det er behov for det skal kommunane og kunna differensiera strandsoneforvaltninga innanfor ulike område i den einskilde kommune der ein kan ha ulikt byggepress og ulike behov for lokal utvikling.

Det skal vidare leggast vekt på fokusområda i statlege retningsliner, særleg område som gjeld fortetting og sikring av allmenne behov. Det vil vera viktig å få konkretisert korleis retningslinene i etterfølgjande pkt. skal forståast ved planlegging i kommunane.

landskapskvaliteter eller kulturminneinteresser skal unngås. Det gjelder for eksempel utbygging i kyst- og fjordlandskaper med spesielle kvaliteter.

- Spørsmålet om bygging skal vurderes i forhold til andre allmenne interesser. Det bør ikke tillates utbygging i områder som har spesiell verdi i forbindelse med friluftsliv og allmenn ferdsel, naturkvaliteter, naturmangfold, kulturminner, kulturmiljøer og landskap. Forholdet til andre interesser, som for eksempel landbruk, fiske, oppdrett og reindrift må også vurderes. Der det tillates bygging, bør hensynet til andre interesser ivaretas best mulig.
- Alternative plasseringer bør vurderes og velges dersom det er mulig. Det bør også vurderes om tiltaket kan trekkes vekk fra sjøen. Tiltak som tillates må tilpasses omgivelsene best mulig.
- I områder hvor alt tilgjengelig utbyggingsareal ligger innenfor 100-metersbeltet, og alternativ plassering av tiltak dermed ikke er mulig, vil kommunen ha videre adgang til å tillate tiltak for å ivareta hensynet til en fornuftig samfunnsutvikling. Ved vurdering av om tiltak skal tillates skal det legges vekt på om hensynet til tilgjengelighet for allmennheten kan ivaretas ved at det eksempelvis avsettes areal til kyststi, friluftsområde eller liknende.
- Behovet for næringsutvikling og arbeidsplasser, for eksempel satsing på reiseliv og turisme, skal tillegges vekt i vurderingen av tiltak i 100-metersbeltet. Disse hensynene må veies opp mot hensynet til de allmenne interesser som er angitt foran.
- Vurderingen vil være avhengig av hva slags type tiltak det gjelder. Det kan være grunnlag for å tillate visse tiltak nær sjøen, som for eksempel brygger, naust, næringstiltak og sjørettede reiselivsanlegg.
- Muligheten for fritidsfiske gjennom å tillate oppføring av naust og brygge skal også tillegges vekt i vurderingen av tiltak i 100-metersbeltet. Disse hensynene må veies opp mot hensynet til de allmenne interesser som er angitt foran, og mulighetene for felles brygger og naust bør også vurderes.
- Retningslinjene gjelder også for by- og tettstedsområder. I disse områdene skal behovet for fortetting og byutvikling tillegges vekt. Arealer til bolig-, sentrums- og næringsutvikling bør som et utgangspunkt prioriteres foran arealer til fritidsboliger.”

4.2 Tilpassing mot kommunane

Kommunane som deltek i den interkommunale planlegginga har i varierande grad oppdaterte planar for strandsona.

Ein del kommunar har på kommuneplanen under revidering og har og har hatt fokus på strandsoneplanlegging og har kartlagt

funksjonell strandsone som ein del av planprosessen og ser difor ikkje trong for full høyring av alle tema på nytt. Medan andre

kommunar med eldre planar ønskjer full rullering av alle tema/arealføremål. Det visest her til pkt.3.3 som viser planstatus i kommunane.
Kommunane har og i ulik grad kartlagt

funksjonell strandsone som del av tidlegare planprosesser.
Det etterfølgjande oversynet viser kommunane sine behov for å ta opp ulike plantema.

KOMMUNANE SINE BEHOV OG TILPASSING TIL INTERKOMMUNALPLAN

Kommune	Tema som kommunen vil ta opp
Austevoll	Kommunen ser det som naturleg å ta full revidering av arealdelen for strandsona med fokus på friluftsområde, båthamner, næringsområde, naustområde m.m. I føresegner med retningsliner må det og vera høve til å variera storleiken på naust.
Bømlo	<p>Kommunen vil gjennomføra ei avgrensa revidering av arealdelen med fokus på</p> <ul style="list-style-type: none"> • Lokalisera utbygging i strandsona best mogleg opp mot eksisterande utbygde område som fortetting. • Fastleggja næringsareal for fiskeri, andre verksemder som har behov for tilgang til sjø • Næring i gamle sjøhus • Kartleggja verneverdige sjøhusmiljø • Kartleggja viktige kultur-/ verne-/natur- og friluftsområder (bandlagde område), lokaliseringsprinsipp viktig å få avklart • Lokalisering av nye småbåthamner • Overorda føresegner, strategi for fastlegging av bruk og vern <p>Kommunen ser på noverande tidspunkt berre behov for ei avgrensa kartlegging av funksjonell strandsone.</p>
Etne	<p>Kommunen vil ta full revidering av arealdelen utan for området som vert omfatta av kommunedelplan for Etnesjøen og ønskjer å nyta strandsona som eit fortrinn for folk som vil busetja seg i kommunen.</p> <p>Kommunen vil ha fokus på småbåthamner, fortetting i hyttefelt, bygging i spreitt LNF, plassar å stå med slukstang, bryggjer m.m.</p> <p>Kommunen ser behov for å kartleggja om lag 25 km med funksjonell strandsone.</p>
Fitjar	<p>Med bakgrunn i at arealdelen til kommuneplanen er under revidering og vert lagt ut på høyring hausten 2011, vil kommunen avgrensa planarbeidet til vidareutvikling av føresegner og retningsliner, og vurdering av friluftsområde.</p> <p>Kommunen ser ikkje trong for vidare kartlegging av funksjonell strandsone.</p>
Kvinnherad	<p>Kommunen vil utarbeida ein "fullverdig" arealdel med ekstra fokus på bustader, fritidsbustader, naust og brygger, rekreasjonsareal, naturverdiar og landskap. Kommunen ønskjer å differensiera mellom område med utbyggingspress og utan. I føresegner med retningsliner bør klargjerast definisjonar t.d. for naust. Kommunen ser behov for kartlegging av funksjonell strandsone for ein mindre del av strandsona i storleiksorden 30-50 km?</p>
Stord	<p>Kommunen vil no avgrensa planarbeidet til vurdering av strandsona på Føyro og lokalisering av småbåthamner. I tillegg er det behov for å vidareutvikla føresegner og retningsliner. Det er behov for å kartleggja funksjonell strandsone på Føyro på ein strekning på 1,2 km.</p>
Sveio	<p>Kommunen ønskjer å leggja fokus på fortetting av eksisterande naustområde og eksisterande byggeområde for heilårsbustader i strandsona, vurdera lokalisering av nye naustområde/båtplassar og nye bustadområde. Kommunen meiner at det er trong for å</p>

utvikla felles føresegner og retningsliner. Kommunen har vurdert at det er behov for kartlegging av funksjonell strandsone og at fokus bør vera på eksisterande utbygde område med fortettingspotensiale og ev. nokre nye framtidige utbyggingsområde. Det er ikkje teke stilling kor lang strekning som skal kartleggast.

Tysnes	Kommunen vil avgrensa planarbeidet til fortetting i alle grissgrente bygder med dei arealføremål som høyrer med. Det er og behov for å arbeida fram føresegner med retningsliner som gjev kommunen større avgjerdsmynne i saker knytta til strandsona. Det er behov for kartlegging av 125 km funksjonell strandsone.
Fusa	Kommunen vil ta full revidering av arealdelen med føresegner og retningsliner. Kommunen har førebels vurdert behovet for kartlegging av funksjonell strandsone til å gjelda om lag 50 km strandline.

5. Planskildring, behov for utgreiingar og konsekvensvurdering

Etter §4-2 i Plan- og bygningslova skal alle planar som vert lagt ut til offentleg ettersyn ha ei planskildring som gjer greie for planen sitt føremål, hovudinnhald og verknad, samt planen sitt tilhøve til rammer og retningsliner som gjeld for området. I tillegg skal kommuneplanar med retningsliner eller rammer for framtidig utbygging gje ei særskilt vurdering i planskildringa av konsekvensane – konsekvensvurdering - av planen sin verknad for miljø og samfunn.

Det er fastsett eiga forskrift om som set nærrare krav til utgreiingsarbeidet. I tillegg set kapittel §4-3 om ”samfunnssikkerhet og risiko- og årbarhetsanalyse” krav om at det

skal gjennomførast ei ”risiko- og årbarhetsanalyse” for areal som skal nyttast til utbyggingsføremål.

5.1 Behov for utgreiingar

Det vil vera behov kartlegging av eksisterande tilhøve og utgreia framtidige behov innan ulike tema, og i neste omgang utarbeida oversiktskart, temakart. Det vil først og fremst gjelda følgjande tema:

- **Friluftsområde, regionale og lokale**
- **Område med spesielle natur- og ladskapskvaliteter**
- **Sikring av større, viktige frilufts- og landskapsområde**
- **Kulturminneområde, kystkultur m. m.**
- **Område for næringsutvikling, hamneanlegg, reiselivsanlegg**
- **Felles båthamner/bryggeanlegg, naustområde**
- **Bustadområde og område for fritidsbustader**
- **Fortettingsområde**

I tillegg vil det vera behov for digitalisering av plankart. Ei av utfordring for vidare arbeid med ein interkommunal plan for strandsona i Sunnhordland er at kommunane i ulik grad har digitaliserte kommuneplanar, og at desse er av ulik kvalitet og Sosi-standard. Gjeldande kommuneplanar for heile Sunnhordlandregionen kan såleis ikkje utan vidare implementerast i eit felles kartsystem. Som grunnlag for utarbeiding av eit interkommunalt plankart er det behov for ein fase 1 med fokus på datainnsamling og systematisering av eksisterande datagrunnlag.

Fleire av kommunane er i denne dagar i gang med rullering av arealdelen til kommuneplanen. Det er likevel vurdert som hensiktsmessig å digitalisere eksisterande kommuneplanar i den grad dei ikkje finst i digital form, for å få oversikt over dagens situasjon. Gjeldande kommuneplanar er av varierande alder. Kommuneplanane etter PBL 1985 (og tidlegare) har eit utval av planføremål, kombinasjonar av føremål og eigendefinerte føremål som ikkje lenger er gyldige i ny PBL. I tillegg er det ulik bruk av planføremål knytt til kystsona i kommunane, og det kan vera trøng for å gruppera og kategorisera desse for å få oversikt over heile regionen. Det er slik ein vurderer det ikkje nødvendig å utarbeida eit felles digitalt plankart etter dagens Sosi-standard for heile regionen basert på dagens situasjon.

Tilrettelegging av temakart i eit GIS system gjev tilstrekkeleg oversikt for å kunna gjera gode vurderingar i samband med utarbeiding av ein interkommunal plan. Gjennom

forstudien for differensiert strandsoneforvaltning i Sunnhordland er delar av fase 1 allereie gjennomført og kan implementerast direkte.

Målsetnad for arbeidet må vera å semjast om felles og konsekvent bruk av arealføremål i strandsona. I fase 2 vil det vera viktig med eit ”saumlaust” kartgrunnlag over heile regionen. Kartgrunnlaget vil basera seg på FKB data frå

den enkelte kommune, som også i ulik grad er oppdaterte.

Utarbeiding av eit felles digitalisert kartgrunnlag vil skje i tett kontakt med den einskilde kommunen som i utgangspunktet må dekka kostnadene med å oppdatera kommuneplankartet i samsvar med nytt planlovverk med føresegner. Fleire kommunar har allereie gjennomført dette arbeidet i samband med revidering av kommuneplanen.

Ved hjelpe av geografiske informasjonssystem (GIS) kan det utviklast nettbaserte digitale kartløysingar. Slike løysingar kan effektivisera arbeidet med kommuneplanen sin arealdel

både administrativt og økonomisk, samt gjera planprosessen meir brukarorientert og transparent for innbyggjarar og offentleg mynde som høyringsinstansar. GIS er eit digitalt verktøy som gjer mogleg innsamling og tilrettelegging av kartdata, analyser av aktuelle karttema og deling av ny kartbasert informasjon og kunnskap. Ei slik løysing kan spesielt effektivisera saksbehandlinga etter høyringsfasen. Det er difor eit mål at det i samband med gjennomføring av planarbeidet vert etablert ei felles digitalisert kartplattform der GIS-verktøyet kan brukast til å

effektivisera og gjera planprosessen meir brukarorientert.

Hordaland fylkeskommunen har vedteke rullering av regionalplan for Sunnhordland. Det digitale datagrunnlaget som vert tilrettelagt for den interkommunale planen, kan nyttast som plangrunnlag for den regionale planen. Når desse planprosessane går parallelt i tid, kan det vera grunnlag for gode synergieffektar knytta til mellom anna digital datahandsaming og overlappande plantema.

5. 2 Konsekvensvurdering

Dei ulike tema skal så langt råd er utgreia med grunnlag i tilgjengeleg informasjon fra offentlege databasar og rapportar, lag og organisasjonar, samt synfaringar.

Særskilte undersøkingar parallelt med planarbeidet vert skildra nærare

I det etterfølgjande er det sett opp eit oversyn over dei verknadene som skal konsekvensutgreia.

Tema som skal konsekvensutgreia

Tema	Fokus	Kjelde
MILJØ	Forureining	Klimagassutslepp Anna utslepp til luft Forureining av jordbotn, vassdrag og sjø Støy
	Energi	Transportbehov Energiforbruk Energiløysingar
	Landskap	Landskapskarakter/element Inngrepstilfelle område i Noreg (INON) Estetiske verdiar i landskapet Endringar som følge av nye tiltak
	Landbruk	Kjerneområde landbruk/sikring jordressursar Kulturlandskap/ utmarksbeite Naturressursar
	Naturmangfold	Naturtyper Biologisk mangfold Fisk og vilt
	Friluftsliv	Regionale friluftsområde Lokale friluftsområde/badeområde Turstiar
	Strandsona	100-metersbeltet Funksjonell strandsone Analyse - inngrep/inngrepstilfelle strandsone Havbruk

SAMFUNN	Utbyggingsmønster og senterstruktur	Effektar på etablerte sentra	
	Fortetting	Effektiv arealbruk i eksisterande utbygde område Utnytting av eks. infrastruktur/behov for ny	
	Estetikk og arkitektur	Utforming av naust og andre bygg Eldre sjøhusmiljø	
	Kulturminne	Automatisk freda kulturminne Sjøhusmiljø Sefrak-registrerte bygg	Askeladden Sefrakregisteret, sjøbruksmiljø
	Tilgjenge til friluftsareal/badestrender	Tur og gang- og sykkelvegar Universell utforming Trafikksikring	
	Helse	Sikra areal for friluftsliv og rekreasjon og tilgang til desse Korleis påverkar ny utbygging friluftsområde og rekreasjonsareal, fiskeplassar m.m.	
	Risiko for havstigning	Fastsetja lågaste kotehøgd for plassering av golvnivå utan det må gjerast spesielle sikringstiltak	
	Beredskap og ulykkesrisiko	Nye tiltak sin verknad på beredskap og ulykkesrisiko. Skredfare, flom og vind m.m.	

6.Organisering, prosess, medverknad og informasjon

6.1 Organisering

Organiseringa av planarbeidet skal sikra politisk forankring og brei deltaking frå alle aktørar som planen får konsekvensar for. Eit sentralt element i organiseringa av planarbeidet er å sikra koordinering med planprosessar i deltakande kommunar og på regionalt nivå.

Dette skal mellom anna sikrast gjennom administrativ og politisk representasjon i styringsgruppe, prosjektgruppe og

arbeidssgrupper der det vert lagt vekt på overlappande representasjon i organiseringa av planarbeidet.

Samarbeidsrådet som består av ordførarar og rådmenn frå Sunnhordlandskommunane supplert med ordførar og rådmann frå Fusa kommune, er eigar og tingar av prosjektet, og vil utgjera ei overordna styringsgruppe og vera styret for den interkommunale planprosessen i samsvar med § 9 – 2 i Plan- og bygningslova. Her er og representantar fylkeskommune og fylkesmann.

Dagleg leiar i Samarbeidsrådet er prosjektansvarleg (PA) og det er tilsett eigen prosjektleiar (PL) som rapporterer til PA.

For å sikra god kontakt mot plansida i kommunane har kvar kommune peika ut sin planfaglege representant, som supplert med planfagleg representasjon frå regionalt nivå, utgjer ressursutvalet. Hovudoppgåva til ressursutvalet er koordinering mot kommunane, planfaglege vurderingar i arbeidet med oppfølging av prosjektet og utarbeiding av plandokument. Ressursutvalet apporterar til PL som leiar møtene og er sekretær for utvalet.

For å få til god kommunikasjon med Samarbeidsrådet er det peika ut ein representant frå rådet til å delta i ressursutvalet sine møte.

I kvar kommune skal det etablerast ei tverrfagleg plangruppe som skal koordinera og følgja opp planarbeidet lokalt

Samarbeidsrådet
Representantar frå fylkesmann og
fylkeskommune er
styringsgruppe

Prosjektansvarleg

Prosjektleiar

Ressursutval/fagruppe
Representantar frå kommunane,
fylkesmann og fylkeskommune

Representasjon frå fylkeskommunen vil sikra god kommunikasjon mot arbeidet med fylkesdelplan for Sunnhordland, der strandsona er eit av tre hovudtema.

Referansegruppe og andre arbeidsgrupper vert etablert etter behov.

6.2 Prosess

Samarbeidsrådet supplert med representantar frå Fusa kommune godkjenner planprogrammet før det vert sendt på høyring og varsla oppstart av planprosessen. Høyring og offentleg ettersyn og vidare planbehandling skal følgja ein normal prosess etter Plan – og bygningslova i samsvar med kapittel 11 om kommuneplan.

Det tyder at høyringsfristen vert sett til minst 6 veker. Det vert lagt opp til kunngjering og utlegging av plandokumenta i kvar av dei deltagande kommunane. Det vil etter behov verta halde møte med ulike aktørar med interesser i planarbeidet.

Etter høyring og offentleg ettersyn av planprogrammet vil alle innspel verta gjennomgått og drøfta i ressursutvalet, eventuelt i særmöte med den einskilde kommune, før prosjektleiar i samråd med

ressursutvalet legg fram forslag til program for styringsgruppa. Styringsgruppa sender si tilråding over til handsaming i kommunane før saka vert lagt fram til vedtak i Samarbeidsrådet.

Når det gjeld sjølve planbehandlinga, er det kommunestyret i den einskilde kommune som skal vedta endeleg den interkommunale planen for sitt område som då vil verta gjeldande som del av kommuneplanen for strandsona.

6.3 Medverknad og informasjon

Krav til medverknad i offentleg planlegging er nedfelt i Plan- og bygningslova sitt kapittel 5. Planmynde skal gjennom heile planprosessen syta for open, brei og tilgjengeleg medverknad og dialog med organiserte og uorganiserte interesser. Dei formelle krava til handsaming av planar med høyring av planprogram og planframlegg, er eit minstekrav.

Utover å fremja innspel til planen i løpet av høyringsperioden, vil medverknad frå offentlege instansar vera sikra gjennom deltaking i ressursutvalet, styringsgruppa og ll referansegruppe, samt andre arenaer for medverknad som det vert lagt opp til. Ein vil ta i bruk kommunane sine internetsider for å sikra god dialog med innbyggjarar og brukarinteresser lokalt.

Det vil og bli nytta GIS-verktøy for å gjera prosessen meir brukarorientert. Det vil og bli

etablert lokal plangruppe og referansegruppe lokalt i kvar kommune der aktuelle organisasjonar vert inviterte til å delta. Det kan haldast møte i denne gruppa både under utarbeiding av planprogrammet og sjølve planen med handlingsprogram. Formålet med referansegrupper er å skapa ein dialog der deltakarane på den eine sida vert informerte om Samarbeidsrådet/kommunane tt arbeid, samstundes som dei kan presentera sine innspel til arbeidet og få svar på spørsmål.

Den primære kontakten mot allmenta i dette planarbeidet er gjennom høyring og offentleg ettersyn av planprogrammet og planframlegget. I samband med høyring av planprogrammet vert det kunngjort oppstart av planarbeidet i sentrale media for på den måten å gjera flest mogeleg merksame på planarbeidet og ulike høve dei har til å koma med uttale/merknader til planarbeidet. Aktuelle interesseorganisasjonar er: Friluftsrådet vest, havnemynde, naturvernorganisasjonar, fiskerimynde, fiske-

og oppdrettsorganisasjonar, landbruksinteresser, nærings - og reiselivsinteresser m.m.

Gjennom å skape engasjement kring interkommunal strandsoneplanlegging allereie før planframlegget vert lagt ut til høyring og offentleg ettersyn, vonar ein å få til eit tidleg engasjement slik at ein i størst mogeleg grad unngår reaksjonar seint i planprosessen når vedtak er fatta.

6. Kostnader og finansiering

6.1. Fase 1- Planprogram

Kostnadene med utarbeiding av planprogrammet er rekna til kr 281 000 som er framkome slik:

Prosjektleiing og utgreiingsarbeid	kr 180 000
Møtedeltaking frå kommunane	kr 81 000
Diverse møteutgifter og administrasjon	kr 20 000
Sum kostnader	kr 281 000

Finansiering

Skjønsmidlar frå Fylkesmannen	kr 130 000
Samarbeidsrådet	kr 70 000
Kommunane – eigeninnsats	kr 81 000
Sum finansiering	kr 281 000

alle prosjektutgiftene i samband med utarbeiding av planprogrammet.

Kommunane sin eigeninnsats vert finansiert frå kommunane ved at dei dekker lønsutgiftene til representantane som deltek på møte i prosjektet. Strandsoneprosjektet dekkar elles

Kommunane sin eigeninnsats vert finansiert frå kommunane ved at dei dekker lønsutgiftene til representantane som deltek på møte i

7.2. Fase 2 – Planarbeidet

Dette er stipulerte kostnader på eit førebels grunnlag. Kostnadsoverslaget må reviderast når endeleg planprogram ligg føre etter høyringa. Samla stipulert kostnad er ført opp med kr 2 508 000 som er framkome slik:

Prosjektleiing m.m.	kr 390 000
Konsulentutgifter, kjøp av tenester	kr 1 400 000
Arbeidsmøte med kommunane	kr 608 000
Kart/materiell	kr 60 000
Reiser/diverse	kr 50 000
Sum kostnader	kr 2 508 000

Finansiering

Skjønnsmidlar frå Fylkesmannen	kr 1 000 000
Hordaland fylkeskommune	kr 500 000
Samarbeidsrådet	kr 370 000
Kommunane – eigeninnsats	kr 608 000
Samarbeidsrådet - eigeninnsats	kr 30 000
Sum finansiering	kr 2 508 000

Kommunane sin eigeninnsats vert finansiert frå kommunane ved at dei dekker lønsutgiftene til representantane som deltek på møte i prosjektet. Samarbeidsrådet dekker eigeinnsatsen gjennom det arbeidet dagleg leiar gjer som prosjektansvarleg.

I tillegg til prosjektet sine sentrale kostnader til

felles utgreiingsarbeid, kjem kostnadene lokalt i kvar kommune til det planarbeidet som kommunen må følgja opp i eigen kommune. Kostnadene til dette planarbeidet vil avhengig av om kommunen har oppdatert planverk, geografisk storleik på planområdet, kor lang funksjonell strandsone som skal kartleggjast m.m.

8. Framdrift

Framdrifta vert knytta opp mot organiseringa av prosjektet og formelle vedtakspunkt som ein må igjennom i følgje vedteken prosess og formelle krav til fristar.

Framdrifta vil og avhenga av kor omfattande ulike utgreiingsprosessar vert. Det kan og koma inn merknader og innspel som krev tilleggsutgreiingar og ekstra

handsaming. Eventuelle motsegner vil og krevja ekstra handsaming og drøftingar. Med desse etterhald vert det sett opp følgjande framdriftsplan:

Framdriftsplan

2011

- Mars tilbakemelding frå kommunane om deltaking i prosjektet
- August mandat for planarbeidet vert tilrådd av Samarbeidsrådet
- Desember planprogram vert sendt på høyring med kunngjering av oppstart av planarbeidet

2012

- 15. februar høyringsfrist
- April/mai planprogram godkjent av kommunane og Samarbeidsrådet
- Oktober konsulent engasjert etter offentleg tilbodsutlysing

2013

- Januar planarbeidet startar opp
- Planseminar oktober

2014

- April planforslag ligg føre
- Mai vedtak om høyring
- Planvedtak hausten 2014

Samarbeidsrådet september 2013